

မစုစုနွေးအပေါ် ကျေးရွာအာဏာပိုင်တို့ကလုပ်ကြံတရားစွဲဆိုခဲ့သည့်အမှု နှင့်ပတ်သက်၍
ဥပဒေကြောင်းအရသုံးသပ်ချက်

မင်းလွင်ဦး

အမှုဖြစ်အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ်

အမှုမှာ (၂၀၀၄) ခုနှစ်အတွင်း ထန်းမနိုင်ရွာအပါဝင် ၎င်းကျေးရွာအနီးဝန်းကျင်မှ ရွာ (၃) ရွာ ကားလမ်း ဖောက်လုပ်ရေးအတွက် အဓမ္မ လုပ်အားပေး ခိုင်းစေခြင်းခံရသည့်ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ မစုစုနွေးက ကမ္ဘာ့အလုပ် သမားအဖွဲ့နှင့်ကျေးမှူးမြို့နယ်တရားရုံးသို့ တိုင်ကြားရာ ကော့မှူးမြို့နယ် တရားရုံးက အဓမ္မလုပ်အားပေးခိုင်း စေရန် အမိန့်ပေးခဲ့သည့် ရယကဥက္ကဋ္ဌ ဦးစိန်ပေါနှင့် (၂) ဦးအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ (၃၇၄)အရတဦးလျှင် ထောင်ဒဏ် (၈) လ အပြစ်ပေးခဲ့ပါသည်။

ထိုသို့အပြစ်ပေးခဲ့သည်ကို အသစ်တက်လာသည့် ရယကအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သူ ဦးတင်အေး (ခေါ်)ဦးသံလုံးကမကျေနပ် သဖြင့် ကော့မှူး မြို့နယ် ထန်းမနိုင်ကျေးရွာသူ မစုစုနွေး အသက် (၃၃) နှစ် အား၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၂၉၄(ခ) နှင့် (၅၀၆) တို့ဖြင့် ဇွန်လတွင် ကော့မှူးမြို့နယ်တရားရုံးတွင် ပြန်လည်၍ အမှုဖွင့်တရားစွဲဆို ရာမှ ယခုအမှု ပေါ်ပေါက် လာ ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၂၉၄ (ခ) မည်သူမဆိုအခြားသူများစိတ်ငြိုငြင်အောင်၊ အများပြည်သူဆိုင်ရာ နေရာ တခုခု တွင်ဖြစ်စေ၊ အနီးအနားတွင်ဖြစ်စေ၊ ညစ်ညမ်းသောကဗျာ၊ လင်္ကာ၊ သီချင်း၊စကားတမျိုးမျိုးကိုရွတ်ဆို ခြင်း၊ သီဆို ခြင်း၊ ပြောဆိုခြင်းတခုခုပြုလျှင် ထိုသူကို (၃) လထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဒဏ် (၂) ရပ်လုံးဖြစ် စေချမှတ်ရမည်။

အရပ်သုံးစကားဖြင့်ပြောရလျှင် အများသူငါသွားလာသည့်နေရာတွင် ညစ်ညမ်းသော စကားများပြောဆို၍ စိတ်ငြိုငြင် ရသည့်အတွက်အရေးယူပေးရန်တိုင်ကြားသည့်အမှုဖြစ်ပါသည်။ တိုင်ကြားသူမှာ ကျေးရွာဥက္ကဋ္ဌ ဦးတင်အေး ခေါ် ဦးသံလုံး ဖြစ်ရာ ကျေးရွာလူကြီးတဦးကိုသာမန် အမျိုးသမီးက လူအများသွားလာသည့်နေရာတွင် ညစ်ညမ်းသော စကားများဖြင့်၊ ဆဲဆိုသည်၊ ပြောဆိုသည်ဆိုသည်မှာ မဖြစ်နိုင်ယုတ္တိမတန်သည့်ကိစ္စပင်ဖြစ်သည်။

ယောက်ျားလေးတဦးကပြောဆိုသည်ဆိုလျှင်မူ ဖြစ်တန်ရာရှိသည်ဟုယူဆနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာလူထုနေ လူထုတို့၏ သဘောသဘာဝနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအရ မည်သူမျှ ပင်ထိုကဲ့သို့လုပ်ဆောင်လိမ့်မည်မဟုတ်သည်မှာသေချာသည်။ ထိုသို့ ယောက်ျားလေးဖြစ်သူက ပြောဆိုခဲ့လျှင်လည်း ယခုကဲ့သို့တရားစွဲဆိုခြင်းပြုလုပ်မည်မဟုတ်ပဲ၊ ရပ်ရွာလူကြီးများက ခေါ်ယူဆုံးမ မည်သာဖြစ်သည်။

ထို့အတူပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၅၀၆ အရစွဲဆိုထားသည့်အမှုတွင်လည်း ပြစ်မှုအင်္ဂါရပ်မြောက်ရန်အောက်ပါ အင်္ဂါရပ် များလိုအပ်သည်။

မည်သူမဆို အခြားသူတဦးတယောက်၏ ကိုယ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဂုဏ်သရေကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပစ္စည်း ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ထိုအခြားသူက အကျိုးကိုလိုလားသောသူ၏ ကိုယ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဂုဏ်သရေ ကိုသော်လည်းကောင်း၊ နစ်နာစေမည်ဟုခြိမ်းခြောက်ခြင်းဖြစ်လျှင်ထိုသူသည် ပြစ်မှုမကင်း သော ခြောက်လှန့်မှုကိုကျူးလွန်သည်မည်၏။

နစ်နာစေခြင်းဆိုသည့် စကားရပ်ကို ကိုယ်စိတ်၊ ဂုဏ်သရေသို့မဟုတ် ပစ္စည်းအား၊ ဥပဒေနှင့်မညီသော ထိခိုက်စေခြင်းဖြစ်သည်ဟုပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ၄၄၄တွင်အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုထားသည်။

မစုစုနွေးကဲ့သို့အမျိုးသမီးတဦးက ကျေးရွာအာဏာပိုင်များကို နစ်နာစေရန်ခြိမ်းခြောက်သည်ဆိုသည်မှာ ဖြစ်နိုင်မဖြစ်နိုင်ကိုသာမန်အသိဉာဏ်ရှိသူတဦးပင်စဉ်းစားဆုံးဖြတ်၍ရသည်။

သို့ဖြစ်ရာတရားခံ၏ပြုလုပ်မှုသည်အဆိုပါကိစ္စတခုခုနှင့်ပတ်သက်၍ဥပဒေနှင့်မညီသောထိခိုက်မှုရှိသည်ဟု

သက်သေထူရန်လိုသည်။ ခြိမ်းခြောက်မှုသည် ဥပဒေနှင့်မညီသော ထိခိုက်ခြင်းမရှိက ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှု
မြောက်မည် မဟုတ်ပေဟုရွှေ့ပိုင်းနှင့်အစိုးရအမှုတွင်စီရင်ဆုံးဖြတ်ထားသည်။^၁

ညစ်ညမ်းသောပြုလုပ်မှုကို ပြုကာမျှဖြင့် ညစ်ညမ်းသောသီချင်းစာသားကို သီဆိုခြင်း၊ ပြောဆိုခြင်း ပြုကာမျှဖြင့်
ဤပုဒ်မအရပြစ်မှုမမြောက် အခြားသူများအားစိတ်ငြိုငြင်ခြင်းဖြစ်စေမှသာလျှင်ဤပုဒ်မနှင့်အကျုံးဝင်မည်ဖြစ်သည်။^၂
တရားခံတဦးအားဤပုဒ်မဖြင့်အရေးယူလျှင် မည်သည့်ညစ်ညမ်းသောပြုလုပ်မှုကိုပြုခဲ့သည်။ မည်သည့်ညစ်ညမ်းသော
သီချင်း၊ စာသားတို့ကိုပြောဆိုခဲ့သည်ဟုတိကျစွာဖော်ပြရန်လိုသည်။^၃ ယခုအမှုတွင် မစုစုနွေးထိုကဲ့သို့လုပ်ဆောင်ခဲ့
ကြောင်း ကိုတရားလိုများဖက်မှတင်ပြသောသက်သေများ၏ထွက်ဆိုချက်သာရှိသည်ကို တွေ့ရသည်

အချင်းဖြစ်နေရာတွင် ကွမ်းယာရောင်းသူမသင်းသင်းခိုင်ဆိုသူအား တရားရုံးတွင်လည်ဆယ်၍ ထွက်ဆိုပေးရန် တရား
လိုဖြစ်သူ ဦးတင်အေး ခေါ် ဦးသံလုံးက ပြော ဆိုခဲ့ပါသည်။ သို့သော် မသင်းသင်းခိုင်က အမှန်အတိုင်းမဟုတ်၍
မပြောဆိုနိုင် သက်သေအဖြစ်လည်းမလိုက်နိုင်ကြောင်းပြောခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ပြောဆိုစည်းရုံး၍မရသည့်အတွက်
မသင်းသင်းခိုင်ရောင်း ချ နေသည့်ကွမ်းယာဆိုင်ကိုဖျက်ပေးလိုက်ရသည့်အပြင် ကော့မှူးမြို့နယ်ထန်းမနိုင်ကျေးရွာတွင်
မနေထိုင်နိုင်အောင်ကျေးရွာအာဏာပိုင်တို့ကဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။စုစုနွေးဖက်မှတရားခံပြသက်သေအဖြစ်အမှန်အ
တိုင်းသက်သေထွက်ဆိုပေးမည့်အခြားသက်သေများကိုလည်းအမှုတွင်မစုစုနွေးဖက်မှသက်သေထွက်ဆိုချက်မပေးရန်ခြိမ်း
ခြောက်ခြင်း၊သွေးဆောင်စည်းရုံးခြင်းတို့ဖြင့်ကျေးရွာအာဏာပိုင်များနှင့်အမျိုးသမီးရေးရာကော်မတီတို့ကနည်းမျိုးစုံ
ဖြင့်နှောက်ယှက်ခဲ့လေသည်။

တရားရုံးတွင်သက်သေထွက်ဆိုချက်များမမှန်မှန်းသိလျက်နှင့်လိမ်လည်ထွက်ဆိုလျှင်ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေဥပဒေဖြင့် အပြစ်
ပေးအရေးယူနိုင်ပေသည်။ သို့သော် တရားလိုဖြစ်သူ ဦးတင်အေး ခေါ် ဦးသံလုံးဖက်မှ သက်သေအဖြစ်လိုက်ပါ
ထွက်ဆိုသူ ဦးကျော်လွင်သည် ယခင်က ပြစ်မှုကျူးလွန်ခဲ့ဖူးသဖြင့်ယုံကြည်ထိုက်သည့်သက်သေတဦး မဟုတ်ကြောင်း
ကို သက်သေအထောက်အထားဖြင့်တင်ပြနိုင်ရန် ကော့မှူးမြို့နယ်တရားရုံးတွင် မိတ္တူကူးယူ ခွင့်လျှောက်ထားခဲ့ရာ
တရားရုံးမှ မိတ္တူအချိန်မှီမကူးယူနိုင်အောင်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခဲ့သဖြင့် မမှန်သက်သေ ခံသူ အဖြစ် မတင်ပြနိုင်ခဲ့ပေ။
ကော့မှူးမြို့နယ်တရားရုံးတရားသူကြီးအနေဖြင့် မစုစုနွေးအပေါ်စွဲဆိုသည့်အမှုအား ကိုင်တွယ် စစ်ဆေးရာတွင် ပြစ်မှု
မြောက်စေသောအင်္ဂါရပ်များ၊ ထင်ရှားရှိမရှိကို ကောင်းစွာဖော်ထုတ်၍စစ်ဆေးအပ် ပြီးပြစ်မှု မမြောက် ကင်းလွတ်
စေသောအချက်များရှိပါကလည်းဖော်ထုတ်၍စစ်ဆေးရမည်ဖြစ်သည်။ အချက်အလက်စုံလင် ထင်ရှားပိုင်နိုင်ပြီးမှ ဥပဒေ
နှင့်စပ်ဟပ်ညှိနှိုင်း၍မှန်ကန်သောဆုံးဖြတ်ချက်ကိုချမှတ်ရမည်ဖြစ်သည်။သို့သော်ကော့မှူးမြို့နယ်တရားရုံးတရားသူကြီး
ဒေါ်ဌေးဌေးဝင်း သည်ထိုသို့ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းမရှိသည်ကို အထက်ဖော်ပြပါ အချက်များ အရသိသာ ထင်ရှား နေပြီဖြစ်
သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေအရပြစ်မှုကျူးလွန်သူဟုစွပ်စွဲခံရသူအားတရားရုံးမှအပြစ်ပေးလိုလျှင် ဥပဒေသဘောအရ ခိုင်လုံ
သောကွင်းဆက်မပြတ်သက်သေခံချက်ရှိမှသာ တရားခံဖြစ်သူအားအပြစ်ပေးနိုင်သည်။ သံသယဖြင့် အပြစ်မပေးနိုင်။
သက်သေအထောက်အထားမခိုင်လုံကတရားလိုအားအမှုမှ လွတ်ရမည်သာဖြစ်သည်။

တရားစီရင်ရာတွင် အမှန်ကိုဆုံးဖြတ်ရုံသာမက ထိုသို့အမှန်တရားကိုစီရင်ကြောင်း အများမြင်စေရာသည်။ တရားရုံး
အနေနှင့်လည်း ဆီလျော်ဆက်စပ်သော အချက်အလက်ဟူသမျှကို ဖော်ထုတ်ပြီးဆုံးဖြတ်ချက်ချလျှင် ပို၍လည်းမှန်ကန်

၁။ ၁၈၉၇- ၀၁ အတွဲ ၁ အထက်မြန်မာနိုင်ငံစီရင်ထုံး ၃၅၉

^၂ အစိုးရနှင့်ညီကဲ ၊ ရွေးချယ်ထားသောစီရင်ချက်များ၊ အောက်မြန်မာပြည် ၃၃၂။

အစိုးရ နှင့် မကျေနပ် ရွေးချယ်ထားသောစီရင်ချက်များ၊ အောက်မြန်မာပြည် ၅၃၇။

^၂ အစိုးရနှင့် စိုးပေ၊ ပုံနှိပ်ထားသောစီရင်ချက်များ၊ အောက်မြန်မာပြည် ၅၀။

နိုင်သည်။ အမှန်တရားကိုစီရင်ကြောင်းပိုမိုထင်ရှားစွာ အများကမြင်နိုင်သည်ဟု နိုင်ငံတော် နှင့် မောင်ရွှေ (ခေါ်) မောင်ရှေ့ပါ (၂) ဦးအမှုတွင်ဆုံးဖြတ်ထားသည်။^၄ တရားရုံး၏ဆုံးဖြတ်ချက်ကို သံသယဖြစ်ပေါ်စေမည့်အချက်များအပေါ် အခြေမခံမီစေရန်အလေးဂရုပြုရမည် ဥပဒေနှင့် အညီတင်ပြထားသော သက်သေခံချက်များကို ဥပဒေနှင့်အညီကျိုးကြောင်းဆင်ခြင်ချက်များအပေါ် တရားရုံး၏ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုအခြေပြုရမည်ဟု ဒေါ်ချို နှင့် ဦးဂနီပါ (၁) ဦးအမှုတွင်ဆုံးဖြတ်ထားသည်။^၅

သက်သေများကိုကောင်းစွာစစ်ဆေး၍ ယုံကြည်ထိုက်၊ မထိုက် ၊ သက်သေခိုင်လုံသည်မခိုင်လုံသည်ကို ချိန်ဆ သုံးသပ်၍ စွပ်စွဲသည့်အတိုင်းမှန်၊ မမှန် ဆုံးဖြတ်ရန်မှာတရားရုံး၏ တာဝန်သာဖြစ်သည်။ သက်သေအထောက် အထားနှင့် တရားရုံး၏ဆင်ခြင်တုံတရားတို့သည် အမှားအမှန်ကိုဖော်ထုတ်ရာတွင် အဓိကဖြစ်သည်။ စကား နောက်တရားမပါစေဘဲ အမှန်တရားကိုသာမျက်ခြည်မပြတ်ဖော်ထုတ်၍ပေါ်လာသည့်အတိုင်းဆုံးဖြတ်ရန်လိုသည်။တရားဥပဒေသည် စာအုပ်ကြီးများစီရင်ထုံးများတွင်စကားလုံးအဖြစ်သာလျှင်တည်နေရန်မဟုတ်ပေ။အမြဲသက်ဝင်ထင် ရှား၍ ထာဝစဉ် ပြောင်းလဲနေသောလူ့အဆောက်အအုံ၊လူရေးလူမှုတို့တွင်ထိရောက်စွာပါဝင်၍အကျိုးပြုရမည်။ ထို့ကြောင့်တရားဥပဒေဟူသည်တဖက်တွင် ဥပဒေဘောင်ကိုဖောက်ကျော်ခြင်းမပြု၊ ထုံးတမ်းလည်းညီညွတ်စေ၍ တဖက်တွင်လည်း ပြောင်းလဲတိုးတက်မှုတွင်အင်အားသစ်ဖြင့်တက်ကြွစွာသက်ဝင်လှုပ်ရှားနိုင်ရမည်။လူ့အဆောက်အအုံတိုးတက်မှု လူမှုရေးတို့နှင့်အထိုက်အညီ ပြဋ္ဌာန်းထားသောဘောင်အတွင်းမှ မှန်ကန်မျှတစွာဥပဒေကို အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုအပ်သည်။တရားမျှတမှန်ကန်ခြင်းဆိုသည်ကိုပြည်သူတို့ကနားလည်လက်ခံခြင်းဖြင့် မှတ်ကျောက်တင်အပ်သည်ဟု ဦးထွန်းအောင်သာ နှင့် နိုင်ငံတော်အမှု^၆ တွင်ဆုံးဖြတ်ထားသည်။

ဥပဒေကမည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ၊တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာမှုများမည်သို့ပင်ရှိစေကာမူတရားခံဖြစ်သူဖက်မှတင်ပြသည့် သက်သေထွက်ချက်များအရ မစုစုနွေးအနေဖြင့် ညစ်ညမ်းစွာဆဲဆိုခြင်း၊ ခြိမ်းခြောက်ခြင်းတို့မပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း၊ မပြောဆိုခဲ့ကြောင်းကွင်းဆက်မပြတ်သက်သေခံချက်များရှိပါလျက်နှင့်တရားဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်များကိုမျက်ကွယ်ပြု၍ကော့မှူးမြို့နယ်တရားရုံးတရားသူကြီးဒေါ်ဌေးဌေးဝင်း က ကျေးရွာအာဏာပိုင်တို့ကစွဲဆိုထားသည့်ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၉၄ (ခ) နှင့် ၅၀၆တို့အရ မစုစုနွေးအားထောင်ဒဏ် (၁) နှစ်နှင့် (၆) လ အပြစ်ပေးခဲ့သည်ကိုထင်ရှားစွာတွေ့မြင်နိုင်သည်။

ဥပဒေ၏အထက်တွင်မည်သူမျှမရှိစေရဆိုသည့်တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာဆောင်ပုဒ်သည်မြန်မာနိုင်ငံတွင်လိုက်နာကျင့်သုံး၍မရ။ ဥပဒေအထက်တွင် စစ်ထောက်လှမ်းရေးနှင့်အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းအဆင့်ဆင့် တို့ကတရားရုံးအဆင့်ဆင့် အားညွှန် ကြားအမိန့်ပေးပြီး တရားဥပဒေသည်စာအုပ်ထဲတွင်သာရှိသည်ကို စုစုနွေးအမှုဖြင့် သက်သေ တင်ပြလိုက်ရပေသည်။

စာရေးသူသည်မြန်မာနိုင်ငံရှေ့နေများကောင်စီအဖွဲ့ဝင်တဦးဖြစ်ပါသည်။

၄။ ၁၉၆၆ တရားရုံးချုပ် စာ - ၆၁၆
၅။ ၁၉၅၁ တရားလွှတ်တော်ချုပ် စာ- ၁၅၈
၆။ ၁၉၆၉ တရားရုံးချုပ်၊ စာ-၅၈

